

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-159/12-H

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Mateřská škola Houdkovice
Sídlo:	Houdkovice 54, 518 01 Dobruška
IČ:	75 015 129
Identifikátor:	668 000 856
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Radkou Tomášovou, učitelkou pověřenou řízením školy
Zřizovatel:	Obec Trnov
Místo inspekční činnosti:	Mateřská škola Houdkovice
Termín inspekční činnosti:	13. – 14. březen 2012

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Mateřská škola (dále MŠ) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Statutárním orgánem právnické osoby je ředitelka školy, která byla jmenována zřizovatelem na základě konkurzního řízení od 29. 8. 2009. V současné době je na mateřské dovolené, a tak pověřila jednu z učitelek svým zastupováním. Provoz MŠ je od 6:45 do 15:30 hodin.

I když o umístění dětí v této mateřské škole je ze strany obyvatel obce Houdkovice trvalý zájem, kapacita třídy (26 dětí), kterou škola získala od zřizovatele udělením výjimky z počtu dětí ve třídě, nebyla ke dni inspekce naplněna. Mateřská škola umístila i děti ze spádových okolních obcí a ještě může přijmout 2 děti. Odejít do základní školy by mělo 8 šestiletých dětí. Škola nevykazuje v tomto školním roce ani děti nadané, nemá děti

s odkladem školní docházky. Po dohodě se zřizovatelem se v MŠ nevybírání úplata za předškolní vzdělávání.

Od 1. září 2011 je pro MŠ platným učebním dokumentem školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále také ŠVP PV). Dokument je přístupný veřejnosti. Mateřská škola nabízí vedle standardní výchovy ještě výuku anglického jazyka hrou. Od poslední inspekce se zlepšily materiální podmínky školy. Na konci školního roku 2010 zde proběhla částečná rekonstrukce školní zahrady.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Před zahájením inspekční činnosti ve škole byla Českou školní inspekcí (dále ČŠI) provedena komparační analýza školního vzdělávacího programu, který zpracovalo bývalé vedení školy. Po nástupu do funkce ředitelka školy vypracovala vzdělávací program tak, aby byl plně v souladu se zásadami Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV). Dokument je přehledný, na jeho inovaci se podílely obě pedagogické pracovnice. Podle potřeby nabízí vedení školy rodičům poradenskou službu odborníků z Pedagogicko-psychologické poradny v Rychnově nad Kněžnou. Do školy dojíždí logoped.

Běžná vzdělávací nabídka je doplněna akcemi, z nichž některé jsou organizovány i pro rodiče a veřejnost. Spolupráci se základní školou považují učitelky MŠ za efektivní. Informace o životě školy jsou dostatečně prezentovány více formami (výstavy dětských prací MŠ, besídky, rodičovské schůzky a další). Zaměstnanci školy organizují velké množství akcí pro děti, např. exkurze do Dobrušky, Opočna, výlety do Častolovic, Rychnova nad Kněžnou, ZOO ve Dvoře Králové nad Labem. Učitelky posilují u dětí sounáležitost s obcí, společně se podílejí na jejím životě. Děti vystupují s literárním programem pro seniory obce Trnov a její spádové oblasti.

Při plánování předškolního vzdělávání učitelky postupují v souladu s RVP PV. Předškolní vzdělávání mají zpracované do vzdělávacích okruhů a plánují činnosti vztahující se k aktuálně zařazenému tématu. V průběhu inspekční činnosti byly provedeny hospitace pouze u učitelky pověřené řízením školy (druhá učitelka je dlouhodobě nemocná). ČŠI ji doporučila detailněji plánovat předškolní vzdělávání vzhledem k častému zastupování za chybějící učitelku. Při spontánních činnostech si děti první den inspekce mohly hrát pouze v omezeném prostoru (u stolečků a na koberci), kde měly málo podnětů ke hram. Na doporučení ČŠI jim učitelka umožnila další den hry v obou místnostech a děti využily pro námětové hry dětské koutky. Začlenění skupinových forem práce bylo voleno při činnostech s výtvarným a pracovním zaměřením. Při vzdělávání dětí byl uplatňován tradiční klasický způsob vzdělávání rozlišovaný podle způsobu vedení dětí učitelkou na řízené a spontánní aktivity, které byly v nevyváženém poměru, protože převládaly činnosti řízené. K nezájmu dětí o nabízené činnosti přispívaly stereotypní postupy a málo lákavé podněty. Negativně působila málo podnětná motivace. Chyběl prvek tvořivosti či nápaditosti při práci se zvoleným tématem. Převažovala poznávací složka na úkor práce s představivostí, hravostí, prožitkem apod. Dominantní role učitelky neumožňovala využití podnětů od dětí. Způsob realizace předškolního vzdělávání postrádal inovativní formy práce (tj. prožitkové a kooperativní učení hrou, spontánní učení, integrovaný přístup apod.). Vlivem těchto nedostatků pedagogický proces neodpovídal ještě zcela požadavkům RVP PV.

Učitelka rozvíjela u dětí tělesnou zdatnost a pohybové dovednosti včetně jemné motoriky. Děti většinou dobře zvládaly činnosti spojené se stravováním, oblékáním, osobní

hygienou a udržováním pořádku v hračkách. V oblasti environmentální výchovy, které škola věnuje náležitou pozornost, dosahovaly děti velmi dobrých výsledků. Mají povědomí o významu životního prostředí. Součástí programové nabídky školy je vést děti ke zdravému životnímu stylu. Děti chodí sáňkovat, učí se pečovat o svůj chrup (každodenní čištění zubů v MŠ). Pravidla chování ve třídě jsou dobře, jednoduše a funkčně nastavena. Z chování dětí bylo zřejmé, že se je snaží respektovat, mezi dětmi a dětmi a učitelkou převládaly přátelské vztahy. Drobné konflikty mezi nimi byly řešeny adekvátním způsobem. Rozvíjení sociální gramotnosti je podporováno.

Učitelky zařazují do vzdělávání rozvoj komunikačních dovedností u dětí, vytvářejí jim dostatek příležitostí ke slovnímu vyjadřování dětí. Před odpoledním odpočinkem jim pravidelně čtou, několikrát ročně s nimi navštěvují divadelní představení v Rychnově nad Kněžnou. Ze zápisů v třídních knihách vyplývá, že se děti učí orientovat v elementárních počtech. Čtenářská a matematická gramotnosti jsou rozvíjeny.

Učitelky sledují a vyhodnocují úspěšnost dětí. Pedagogické hodnocení je funkční, učitelky s poznatky dále pracují při poskytování individuální péče. Pokroky a vývoj dětí pravidelně písemně vyhodnocují. Systém hodnocení dětí je funkční.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola dostatečně informuje o své vzdělávací nabídce a způsobu přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání. Rodiče mohou získat potřebné informace nejen ve škole, ale i prostřednictvím letáků a na internetu. K předškolnímu vzdělávání jsou přijímány děti na základě kritérií, která odpovídají požadavku školského zákona o přednostním přijetí dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Pro školní rok 2011/2012 byl velký zájem o přijetí dětí do MŠ, bylo neuspokojeno 11 žádostí.

Ve škole jsou dvě učitelky, jedna z nich má předepsanou odbornou kvalifikaci. Další učitelka v současné době studuje předškolní pedagogiku. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) je vedením školy plně podporováno. Učitelka pověřená řízením školy si většinu kompetencí pro řízení subjektu vzhledem k jeho velikosti ponechala. Při vedení školy uplatňuje způsob práce, který není zcela efektivní, nevede školu systematicky ke zvyšování kvality. Dokumentace školy není na požadované úrovni. V evidenčních listech dětí nebyl zaznamenán průběh vzdělávání, školní řád neodpovídal požadavkům školského zákona, kniha úrazů neobsahovala požadované údaje, chyběla dokumentace v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví. Drobné chybějící údaje učitelka pověřená řízením školy po upozornění ČŠI v průběhu inspekce doplnila. Dokumentaci školy stále tvoří spíše dílčí dokumenty, které na sebe příliš nenavazují a netvoří jednotný systém. Školní řád je rodičovské veřejnosti zpřístupněn v šatně dětí. Kontrolní činnost učitelky pověřené řízením školy je dle jejího vyjádření prováděna a probíhá především formou každodenních pracovních kontaktů a orientačními vstupy. Žádná opatření z nich neuložila a v souvislosti s nimi následně neprováděla další rozhodnutí. Na základě zjištěných rizik ČŠI doporučuje změnit systém řízení školy, zejména na základě zhodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání stanovit opatření a průběžně kontrolovat jejich plnění. Základním nedostatkem ve vedení školy je to, že učitelka pověřená řízením školy nemá dostatečnou orientaci v základních právních předpisech platných ve školství.

MŠ má velmi dobré prostorové podmínky pro pobyt dětí. Zařízení a vybavení třídy nábytkem odpovídá současným požadavkům na předškolní vzdělávání. Učitelkám se

podářilo vytvořit funkční interiér poskytující dětem nejrůznější zákoutí, která podporují rozvoj jejich her a realizaci rozmanitých činností. Vedení školy nakupuje pro děti kvalitní, zejména dřevěné hračky a pomůcky. Škola má uspokojivé podmínky pro rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti. Audiovizuální technika a hudební nástroje jsou k dispozici v požadovaném množství. Ve třídě chybí počítač s kvalitními výukovými programy pro rozvoj počítačové gramotnosti dětí. Nově vybavená školní zahrada je určena pro aktivní pohyb dětí venku.

Z programové nabídky ŠVP PV vyplynulo, že se děti dozvídají o nebezpečných situacích, která je mohou v životě ohrozit. Seznamují se, jak a proč se mají chránit před sociálně patologickými jevy. Zápisy o jejich poučení jsou vedeny v třídních knihách. Učitelka pověřená řízením školy nevede požadovanou dokumentaci zabývající se zásadami ochrany zdraví a bezpečnosti dětí (dále BOZ), chybí pravidelná roční odborná technická kontrola tělovýchovného zařízení školy. Kontrola zařízení školní zahrady odborně způsobilou osobou byla zajištěna v řádném termínu. ČŠI upozornila vedení školy na dílčí nedostatky na školní zahradě (odstranit již vyražené lavičky, zabezpečit zahradní nábytek proti pádu), na které učitelka pověřená řízením školy okamžitě zareagovala a zajistila jejich odstranění již v průběhu inspekce.

Ve sledovaném období 2009 – 2011 škola hospodařila s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu, s příspěvkem z rozpočtu zřizovatele, vlastními příjmy a prostředky svých fondů. Dotace ze státního rozpočtu využívá na úhradu mzdových výdajů a s nimi související zákonné odvody, nákup učebních pomůcek a hraček a úhradu akcí DVPP. V letech 2009 a 2011 obdržela prostředky v rámci rozvojových programů vyhlášených Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy. Finance byly určeny k navýšení mzdových prostředků. K zajištění provozu školy slouží příspěvek z rozpočtu zřizovatele. Je používán i na nákup výukového materiálu, drobné opravy a údržbu, platby za energie a služby související s její činností. Příjmem školy jsou tržby za stravné. Vedení školy se daří získávat peněžní sponzorské dary od fyzických i právnických osob. Jsou využívány k nákupu učebních pomůcek a hraček. Vnitřní kontrolní systém byl ve škole zaveden. Řídící kontrola je realizována pouze formálně.

Závěry

Mateřská škola zajišťuje vzdělávání v souladu s údaji uvedenými v zápisu do rejstříku škol a školských zařízení. Vedení školy vhodným způsobem zveřejňuje základní informace o předškolním vzdělávání. Škola umožňuje dětem rovný přístup ke vzdělávání.

ŠVP PV je v souladu s RVP PV. Inspekční hospitace potvrdily, že cíle, formy a metody práce deklarované v ŠVP PV nejsou naplňovány ve všech vzdělávacích činnostech. Předškolní vzdělávání je organizováno v přátelském klimatu, ve kterém je patrná partnerská spolupráce mezi dětmi a učitelkami. Klíčové kompetence nejsou rozvíjeny rovnoměrně ve všech vzdělávacích oblastech. Při realizaci didaktických záměrů nebyly vždy zcela efektivně uplatňovány formy vzdělávání na základě prožitku dětí. Vyšší účinnost byla zaznamenána u skupinových forem práce. Děti zvládaly sebeobsluhu, dodržovaly bezpečnostní zásady, uplatňovaly zdvořilostní návyky.

Systém organizace a řízení včetně dokumentace školy není ještě dostatečně propracovaný, nezahrnuje veškeré stránky řízení. Vedení školy je třeba zefektivnit v oblastech řízení a kontroly. Personální podmínky školy jsou uspokojivé.

Materiální vybavení třídy a herny je celkově standardní a umožňuje plnou realizaci ŠVP PV. Spolupráce se zákonnými zástupci dětí, se základní školou, zřizovatelem a s dalšími partnery je pro školu přínosná a účinně podporuje vzdělávací proces. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány k rozvoji osobnosti dětí předškolního věku a k naplňování cílů ŠVP PV.

Bezpečnostní rizika, která byla zjištěna na školní zahradě, byla odstraněna ještě v průběhu inspekční činnosti. Chybějící předepsaná dokumentace BOZ bude dopracována v řádném termínu, který vyplývá ze závěrů státní kontroly v této oblasti.

Česká školní inspekce v souladu s ustanovením § 175 odst. 4 školského zákona požaduje ve lhůtě do třiceti dnů zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků:

- *Zlepšit organizaci vzdělávání dětí v MŠ, zmodernizovat pedagogický proces, zefektivnit vzdělávání i metodickou činnost, provést inovaci pedagogického stylu tak, aby umožňoval naplnění záměrů a cílů stanovených v ŠVP PV.*
- *Organizace provozu mateřské školy a předškolního vzdělávání vyžaduje přijetí opatření v oblastech řízení a kontrolní činnosti. Zvýšit účinnost hospitační činnosti a způsob metodického vedení učitelky. Zejména pravidelně kontrolovat kvalitu naplňování cílů ŠVP PV.*

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Smiřických 1237, 547 01 Náchod, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.h@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Královéhradeckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Náchodě dne 19. března 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Radomíra Bartošová, školní inspektorka

Radomíra Bartošová v. r.

Bc. Věra Jiránková, kontrolní pracovnice

Věra Jiránková v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Náchodě dne 5. 4. 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Radka Tomášová, učitelka pověřená řízením školy

Radka Tomášová v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.